

**MURAT
YAYINLARI**

**KAMU PERSONEL SEÇME SINAVI
A GRUBU VE ÖĞRETMENLİK
ALAN BİLGİSİ TESTİ**

HUKUK • İKTİSAT • MALİYE

**DENEME TG-1
ÇÖZÜM KİTAPÇIĞI**

Bu testlerin her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, testlerin tamamının veya bir kısmının Merkezimizin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması ya da kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar gerekli cezai sorumluluğu ve testlerin hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş sayılır.

ÇÖZÜMLER

• HUKUK ÇÖZÜMLERİ •

1. C 1982 Anayasası'na göre; herkes, özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir. Özel hayatın ve aile hayatının gizliliğine dokunulamaz. Özel hayatın gizliliği bazı hallerde sınırlandırılabilir. Bu sınırlama nedenleri şunlardır;
- Millî güvenlik,
 - Kamu düzeni,
 - Suç işlenmesinin önlenmesi,
 - Genel sağlık ve genel ahlâkın korunması,
 - Başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması.
- Kamu mallarının korunması, yerleşme hürriyetinin sınırlama nedenidir.

2. A 1982 Anayasası'na göre TBMM tatilde veya ara vermede iken ülkenin ani bir silahlı saldırıya uğraması ve bu sebeple silahlı kuvvet kullanılmasına derhal karar verilmesinin kaçınılmaz olması halinde Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanılmasına Cumhurbaşkanı karar verir. Cumhurbaşkanı temsili başkomutandır. Savaş esnasında başkomutanlık yetkisini Cumhurbaşkanı namına Genelkurmay Başkanı yerine getirir.

3. D 1982 Anayasası'na göre, mazeretsiz ve izinsiz olarak bir ay içinde toplam 5 birleşime katılmaması gerekçesiyle Genel Kurul tarafından milletvekilliği düşürülen milletvekili, bu kararın iptali için kararın alındığı tarihten itibaren 7 gün içinde Anayasa Mahkemesine başvurur. Anayasa Mahkemesi 15 gün içinde kesin kararını açıklar.

4. D 2017 yılında yapılan Anayasa değişikliği ile bakanlıkların kurulması, kaldırılması, teşkilatlanması ile görevlerinin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenleneceği hükmü getirilmiştir.

5. C Belediye Kanunu'na göre belde adı belediye meclisi üye tam sayısının dörtte üçünün kararı vali görüşü İçişleri Bakanlığı onayıyla değiştirilir.

6. B Bir kamu hizmetinin idarenin kendi araç gereç ve personeliyle yürütülmesine emanet usulü denir.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

7. D 634 sayılı Milli Müdafaa Mükellefiyeti Kanununun uygulanmasında yurt savunması ihtiyacına veya aceleliğine Cumhurbaşkanınca karar alınacak hallerde veya özel kanunlarla öngörülen olağanüstü durumlarda gerekli olan taşınmaz malların kamulaştırılmasında kıymet takdiri dışındaki işlemler sonradan tamamlanmak üzere ilgili idarenin istemi ile mahkemece yedi gün içinde taşınmaza el konabilir.

10. B 2577 sayılı İdari Yargılama Usul Kanunu'na göre idare ve vergi mahkemelerinin bulunmadığı yerlerde dava dilekçeleri asliye hukuk mahkemesine verilir.

MURAT YAYINLARI

8. A 2577 sayılı İdari Yargılama Usul Kanunu'na göre MEB ve ÖSYM tarafından yapılan merkezi ve ortak sınavlara ilişkin davalarda verilen kararlara karşı 5 gün içinde temyiz başvurusunda bulunulabilir.

11. D Hüküm kesinleştikten sonra Cumhuriyet savcılığınca yapılan tebligata rağmen otuz gün içinde seçenek tedbirin gereklerinin yerine getirilmesine başlanmaması veya başlanıp da devam edilmemesi halinde, infaz hâkimliği kısa süreli hapis cezasının tamamen veya kısmen infazına karar verir ve bu karar derhal infaz edilir.

9. E İdari Yargılama Usul Kanunu'nun 27. Maddesine göre Danıştay daireleri tarafından verilen yürütmeyi durdurma kararlarına karşı 7 gün içinde konusuna göre idare veya vergi dava daireleri kuruluna itiraz edilir.

12. C İnsan tarafından iradi bir şekilde yapılan ve dış dünyada değişiklik yaratan fiiller ceza hukukunda hareket olarak kabul edilir. Kusuru yeteneği olmayan akıl hastaları ile yaşı küçüklerin hareket yeteneği bulunmaktadır. Ancak kusur yeteneği bulunmadığı için haklarında cezaya hükmolunmaz. Tüzel kişilerinde hareket yeteneği bulunmamaktadır haklarında güvenlik tedbiri uygulanabilir. Tam bir şuur kaybında yapılan hareketler, refleks hareketleri, karşı konulamaz bir kuvvetin altında yapılan hareketler (cebir sonucu) hareket olarak kabul edilmemektedir. Tehdit altında yapılan hareketler ceza hukukunda hareket olarak kabul edilmektedir. Düşünce ise dış dünyaya yansımadağı sürece suç oluşturmaz.

MURAT YAYINLARI

13. D Suçun oluşmasının kanunda belirtilen harekete bağlı olduğu suçlar bağlı hareketli suçlardır. Kanunun suçun oluşması için herhangi bir hareket öngörmediği suçlar ise serbest hareketli suçlardır. Maddeden anlaşılacağı üzere dolandırıcılık suçunun varlığı hileli davranışlarla aldatma fiilinin varlığına bağlıdır. Bu nedenle dolandırıcılık suçu bağlı hareketli suçtur. Kesintisiz suçlar ise hareketin yapılmasıyla kanuna aykırılığın sona ermeyip bir süre devam ettiği suçlardır. Dolandırıcılık suçu kesintisiz bir biçimde işlenemez.

MURAT YAYINLARI

14. B Kovuşturmaya yer olmadığına dair kararın etkin soruşturma yapılmadan verildiğinin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kesinleşmiş kararıyla tespit edilmesi veya bu karar aleyhine Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine yapılan başvuru hakkında dostane çözüm ya da tek taraflı deklarasyon sonucunda düşme kararı verilmesi üzerine, kararın kesinleşmesinden itibaren üç ay içinde talep edilmesi hâlinde yeniden soruşturma açılır.

16. D Keşif, hâkim veya mahkeme veya naip hâkim ya da istinabe olunan hâkim veya mahkeme ile gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısı tarafından yapılır. Yanıt, D seçeneği

17. B Hakimin yarattığı hukuk dar anlamda kanun niteliği taşımadığı için ne hukuk yaratan hakim açısından ne de diğer hakimler açısından benzer olaylarda bağlayıcı nitelik arz etmeyecektir. Hakimin yarattığı hukuk kuralı da diğer hükümleri gibi Yargıtay incelemesine tabi olacaktır. Hakim her ne kadar bir seferlik bir çözüm yaratsa da keyfi davranma özgürlüğüne sahip değildir. Dolayısıyla genel ve soyut bir kural öngörmek durumundadır. Hakim hukuk yaratırken büsbütün orjinal bir kural yaratabileceği gibi kıyas yönteminden de yararlanabilir. Ancak hakimin yarattığı hukuk kuralı bir kanun veya kanun hükmünde kararname olmadığı için Anayasa Mahkemesi denetimine tabi olmayacaktır.

MURAT YAYINLARI

15. B Somut olarak belirlenen taşınmaz, hak, alacak ve diğer malvarlığı değerlerinin şüpheli veya sanıktan başka bir kişinin zilyetliğinde bulunması halinde dahi, elkoyma işlemi yapılabilir. Şüpheli veya sanıkta bulunmasına gerek yoktur.

18. D Ayırt etme gücü, kişinin makul şekilde hareket edebilmesini ifade etmek için kullanılan bir terimdir. Medeni Hukuk'ta da ayırt etme gücüne çeşitli hukuki sonuçlar bağlanmıştır. Kanun hangi hallerde ayırt etme gücünün bulunmayacağı ile ilgili çeşitli örnekler saymıştır. Bunlar akıl hastalığı, akıl zayıflığı, yaş küçüklüğü ve sarhoşluktur. Savurganlık ise bir kısıtlama nedeni olarak belirtilmiştir.

19. E Gerçek kişilerde fiil ehliyetinin başlangıç anı ayırt etme gücü, erginlik ve kısıtlı olmama kriterlerinin gerçekleştiği an iken, tüzel kişilerde kanuna ve kuruluş belgelerine göre gerekli organların teşkil anı fiil ehliyetinin başladığı an olacaktır. Bunun temel sebebi ise tüzel kişilerin bütün işlemlerini ancak organları aracılığıyla gerçekleştirebilecek olmasıdır.

21. B İptal davasının sonunda hâkim, ölüme bağlı tasarrufun iptaline karar verdiği takdirde esas itibarıyla tasarrufun tamamı bâtil olur, tasarruf ortadan kalkar. Tasarrufun yalnız bir kısmının bâtil olması ve diğer kısmının yürürlükte kalması, Kanun'da yazılı bazı istisnai hallerde bahse konu olmaktadır. İptal davasını açma yetkisi, tasarrufun iptal edilmesinde menfaati bulunan mirasçı veya vasiyet alacaklısındadır. **Vasiyeti yerine getirme görevlisinin ve tereke alacaklılarının ölüme bağlı tasarrufların iptalini isteyemeyecekleri kabul edilmektedir.** İptal davası açma hakkı, davacının tasarrufu, iptal sebebinin ve kendisinin hak sahibi olduğunu öğrendiği tarihten itibaren 1 ve her hâlde vasiyetnamenin açılma tarihinin, diğer tasarruflarda mirasın geçmesi tarihinin üzerinden iyiniyetli davalılara karşı 10 yıl, iyiniyetli olmayan davalılara karşı 20 yıl geçmekle düşer (MK m. 559/I). Hükümsüzlük, def'i yoluyla her zaman ileri sürülebilir (MK m. 559/II).

20. C Tanıma, babanın bir çocuğun kendisinden doğduğunu kanunun aradığı şekiller içerisinde, ilgili makamlara açıklamasıdır. Tanıma, geçmişe etkili sonuçlar doğurur, yani çocuğun doğduğu tarihten, hatta ana rahmine düştüğü andan itibaren hüküm ifade eder. Evlilik içinde doğmuş olan bir çocuk gerçek baba olduğunu iddia eden kişi tarafından tanınmaz. Böyle bir çocuğun tanınması, ancak soybağının koca tarafından reddedilmiş olması hâlinde mümkün olabilir. Tanıma, babanın nüfus memuruna veya mahkemeye yazılı başvurusu ya da resmi senette veya vasiyetnamesinde yapacağı beyanla olur. Tanıyan; yanıltma, aldatma veya korkutma sebebiyle tanımanın iptalini dava edebilir. İptal davası anaya ve çocuğa karşı açılır (MK m. 297). Ana, çocuk ve çocuğun ölümü halinde altsoyu, Cumhuriyet Savcısı, Hazine ve diğer ilgililer tanımanın iptalini dava edebilirler. Dava tanıyana, tanıyan ölmüşse mirasçılara karşı açılır (MK m. 298). **Tanıma beyanında bulunan kimse küçük veya kısıtlı ise, veli veya vasisinin de rızası gereklidir (MK m.295/II).**

22. C Geri verme davasını, dolaysız zilyed açabileceği gibi, dolaylı zilyed olup da zilyedliği aracı kişiden gasbedilen kimse de açabilir. Örneğin, (A)'nın (B)'ye kiraladığı bisikleti (G) gasp etmiş olsa, (B) geri verme davası açabileceği gibi (A) da açabilir. Fakat dolaylı zilyedin, açacağı davada malın kime geri verilmesini talep edebileceği sorusu ile karşılaşılır. Dolaylı zilyedin, malın dolaysız zilyede geri verilmesini istemesi gerekmekte, ancak dolaysız zilyed malı geri alamazsa veya almak istemezse dolaylı zilyed malın kendisine geri verilmesini isteyecektir. Bu dava hak uyumsuzluğunu çözmez. Bu davanın kazanılması için gasp fiilinin ispatı gerekli ve yeter koşuldur.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

23. D İrade özgürlüğü adı altında taraflara bahşedilen serbestlik, hukuk düzeni tarafından sınırlandırılmıştır. Bu husus TBK m.27/1'de açıkça ifade edilmiştir. "Kanunun emredici hükümlerine, ahlaka, kamu düzenine, kişilik haklarına aykırı veya konusu imkansız olan sözleşmeler kesin olarak hükümsüzdür". Hukuka ve ahlaka aykırı bir sonucun gerçekleşmesi amacı ile verilen şey geri istenemez. Ancak, açılan davada hâkim, bu şeyin Devlete mal edilmesine karar verebilir (TBK m.81).

MURAT YAYINLARI

25. B Bir hukuksal işlemin kurucu unsurlarından yoksun olması hâlinde uygulanan, en ağır derecedeki geçersizlik yaptırımıdır. Hakikaten yokluk yaptırımının söz konusu olduğu durumlarda o işlem, sanki hiç var olmamış gibi kabul edilmektedir. Bir diğer ifade ile yokluk yaptırımı, hukuksal işlemin kurulmamış sayılmasına yol açmaktadır. Bu sebeple, yokluk yaptırımının, uygulama alanı son derece dardır. eğer karşılıklı açıklanan iradeler, öneri ve kabul niteliğini taşıyorlarsa, o hukuksal işlem yok kabul edilir. yokluk sonucunu doğuracak sebebi, herkes ileri sürebilir, her zaman ileri sürebilir; ileri sürülmemişse hâkim tarafından re'sen nazara alınır.

24. D TBK m.84 uyarınca alacaklıdan, hiçbir menfaati bulunmayan kısmi ifayı kabul etmesi beklenemez. Bir diğer ifade ile alacaklı, borcun tamamı belli ve muaccel ise kısmi ifayı reddedebilir. Ancak kural bu olmakla beraber kısmi ifayı kabul zorunluluğunun doğduğu bazı istisnalar da mevcuttur. Buna göre,

- 1) Taraflar sözleşme ile kısmen yapılan ifanın kabul edileceğini kararlaştırabilirler. Bir diğer ifade ile alacaklı kısmi ifayı kabul ederse borçlu, borcun kendisi tarafından ikrar olunan kısmını ifadan kaçınamaz(TBK m.84/1).
- 2) TMK m.2'de öngörülen dürüstlük kuralı gereği ifa edilmeyen kısım, borcun tamamı nazara alındığında sembolik ve cüz'i kalıyorsa kısmi ifayı kabul zorunluluğu doğar.
- 3) TTK m.709/1 uyarınca hamil kısmi ifayı reddedemez.

MURAT YAYINLARI

26. E Alacaklı hiçbir zarara uğramamış olsa bile paradan temerrüt süresince mahrum kalması sebebiyle uğradığı zararın karşılanmasını talep edebilir. Gecikme tazminatından farklı olarak, temerrüt faizi kusur koşulunu da gerektirmez. Borçlu temerrüde düşmede ister kusurlu olsun ister olmasın temerrüt faizini ödemekle yükümlüdür.

Alacaklı, temerrüt faizini aşan bir zarara uğramış olursa borçlu, kendisinin hiçbir kusuru bulunmadığını ispat etmedikçe bu zararı da gidermekle yükümlüdür (TBK m.122/1).

27. A Doğrudan temsilde temsilci temsil olunan ad ve hesabına işlem yapmaktadır. Dolayısıyla temsilcinin aldatma fiili, tarafın fiili olarak kabul edilecektir. Doğrudan temsilde temsilci olabilmek için ayırtım gücü yeterlidir. Temsilcinin işlem yapabilmesi için, temsil olunanın tasarruf yetkisinin varlığı yeterlidir. Doğrudan temsilde temsilci, üçüncü kişi ile yapılan sözleşmenin tarafı olmadığı için iptal hakkını kullanması söz konusu olamaz.

28. B Tasarruf işlemlerine ilişkin olarak ön akit yapılamaz. Bir diğer ifade ile sonradan kurulacak sözleşme tasarruf işlemi niteliğinde ise onu hazırlayan borç sözleşmesi, ön akit değildir.

29. B Bir ticari işletmeyi kısmen de olsa kendi adına işleten kişiye tacir denir. Başkasına ait işletmeyi ürün kirasıyla kendi adına işleten kiracı da tacirdir. Küçük ve kısıtlıya ait bir işletmede küçük ve kısıtlı tacirdir. İşletmesi vasisi tarafından işletilen akıl hastası tacirdir. Kanuni (yasal) temsilci olan vasi ceza hükümlerinin uygulanması yönünden tacir gibi sorumlu sayılır. Kanundan veya bir yargı kararından doğan yasağa aykırı şekilde; ticari işletme işletenler tacir sayılır. Devlet memurlarının ticaret yapması yasaktır. Ancak devlet memuru kendi adına ticari işletme işletirse tacir sayılır, ihlal ettiği Devlet Memurları Kanunu uyarınca cezaî, hukukî, disiplinî olarak sorumludur. Kuruluş amacına ulaşmak için ticari işletme işleten ve gelirinin yarısından fazlasını kamuya harcamayan, kamu yararına olmayan dernek ve vakıflar tacir sayılır. Geliri sokak hayvanlarına harcanmak üzere petshop açan Sokak Hayvanlarını Koruma Derneği kamu yararına dernek olmadığı için tacirdir.

Kamu yararına dernekler ticari işletme işletse bile tacir sayılmaz, açtığı işletme tacir sayılır. Türk Kıziyay Derneği kamu yararına dernektir, mineralli su işletmesi işletse bile tacir sayılmaz.

30. E Ticari temsilci, işletme sahibinin, ticari işletmeyi yönetmek ve işletmeye ilişkin işlemlerde ticaret unvanı altında vekaleten kendisini temsil etmek üzere açıkça veya örtülü olarak yetki verdiği kişidir. Ticari temsilci en geniş yetkiye sahip tacir yardımcısıdır. Tacir ve ticari işletme adına; kredi alabilir, ödünç alıp verebilir, kambiyo taahhüdünde bulunabilir, çek, poliçe, bono düzenleyebilir. Merkezin yerini değiştirebilir, şube açabilir, ticari vekil atayabilir. Hammaddede satın alabilir, üretilen malları satabilir, fiyatları belirleyebilir. Tacir adına kefalet verebilir. İşçilerle hizmet (iş) sözleşmesi yapabilir, iş sözleşmelerini feshedebilir. Tacir adına kefalet verebilir. Avukat olmamasına rağmen ticari davalarda taciri temsil edebilir, tacir adına dava açabilir, savunma yapabilir. Sulh, ibra, yemin, tahkim, davadan feragat, kabul gibi yargı işlemlerini yapabilir. İcra takibi yapabilir. Menkul taşınmaz kiralayabilir, kiraya verebilir. Taşınmaz kira sözleşmesini tapuya şerh verebilir. Taşınmaz satın alabilir.

Ticari temsilci açık ve özel olarak yetkilendirilmedikçe aşağıdaki işlemleri yapamaz:

- İşletmenin faaliyet konusuna girmediği sürece taşınmazları devredemez ve sınırlı aynı hakla sınırlandıramaz, örneğin taşınmaz üzerinde ipotek tesis edemez, taşınmaz satış vaadi sözleşmesi yapamaz.
- Konkordato başvurusunda bulunamaz, tacirin iflasını isteyemez. Ticari işletmeyi devredemez, rehin gösteremez. İşletmenin türünü, ticaret unvanını, amacını değiştiremez. Ticari işletmenin faaliyetlerini durduramaz. Yeni ortak alamaz, mevcut ortağı çıkaramaz. Şirket genel kurulunu toplantıya çağıramaz. Şirket sözleşmesini değiştiremez, şirketin feshini isteyemez. Birleşme, bölünme ve tür değiştirme kararı alamaz, işletmenin ortadan kalkmasına, tasfiye olmasına yol açacak işlemleri yapamaz.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

31. D Kanunda veya esas sözleşmede aksine hüküm bulunmadığı takdirde, esas sözleşmeyi değiştiren kararlar, şirket sermayesinin en az yarısının temsil edildiği genel kurulda, toplantıda mevcut bulunan oyların çoğunluğu ile alınır. İlk toplantıda öngörülen toplantı nisabı elde edilemediği takdirde, en geç bir ay içinde ikinci bir toplantı yapılabilir. İkinci toplantı için toplantı nisabı, şirket sermayesinin en az üçte birinin toplantıda temsil edilmesidir. Bu fıkrada öngörülen nisapları düşüren veya nispi çoğunluğu öngören esas sözleşme hükümleri geçersizdir.

MURAT YAYINLARI

32. E Adi şirket, kolektif şirket ve adi komandit şirket şahıs şirketleridir. Baskın unsur ortağın şahsı, kişiliğidir. Şahıs şirketleri birbirine güvenen az sayıda kişi tarafından kurulur. Çünkü bu şirketlerde her bir ortağın şirketi yönetme ve temsil yetkisi vardır. Dolayısıyla yapılan işlemler sebebiyle ortaklar, alacaklılara karşı sorumludur. Bu şirketler ticari işletme işletmek amacıyla kurulur. Şirkette yeni bir kişinin ortak olarak girebilmesi veya bir ortağın şirketten iradi olarak ayrılabilmesi kural olarak diğer ortakların iznine bağlıdır. Komanditer hariç ortaklar emek, ticari itibar, hizmet ve ismi sermaye olarak getirebilir. Şahıs şirketlerinde asgari sermaye miktarı kanunda düzenlenmemiştir, basit sermayeli şirketlerdir. Şahıs şirketlerinde tüm ortakların bir oy hakkı vardır. Şirket sözleşmesinde aksine hüküm yoksa ortaklar kâr ve zarara eşit katılır.

MURAT YAYINLARI

33. C Belirli bir günde veya düzenlenme gününden ya da görüldükten belirli bir süre sonra ödenmesi şartını içeren bir bonodan dolayı çekilecek ödememe protestosunun, ödeme gününü izleyen iki iş günü içinde çekilmesi zorunludur.

34. C Hem çek hem de poliçe 3'lü hukuki ilişkiyi düzenler. Çekte poliçede "nitelikli havale"dir. Ancak poliçede gerçek veya tüzel kişi muhatap olarak gösterilebilirken çekte muhatap daima katılım bankası veya bankadır. Poliçede vade bulunurken, çekte ibraz süreleri vardır. Çeke vade konulmuşsa çek geçerli vade yazılmamış sayılır. Poliçe nama veya emre düzenlenebilir. Poliçe hamiline düzenlenemez. Oysa çek nama, emre hamiline düzenlenebilir. Poliçede kabul mümkünken, çekte kabul yasağı vardır. Çeke kabul şerhi yazılmışsa çek geçerli, kabul şerhi yazılmamış sayılır. Poliçe bir tür kredi aracıyken, çek ödeme aracıdır. Çekte araya girme yoktur. Poliçede araya girme mümkündür. Çekte suret çıkarılamaz, poliçede suret çıkarılabilir. Çekte muhatabın cirosu batıldır, poliçede muhatabın cirosu geçerlidir. Çeke faiz kaydı konamaz. Çeke faiz kaydı konulmuşsa, çek geçerli faiz kaydı yazılmamış sayılır. Görüldüğünde ve görüldükten belli süre sonra vadeli poliçelere faiz kaydı konabilir.

35. D Borçluya karşı takip yapması bir takım sosyal nedenlerle zor olan kişiler belli şartlar dahilinde borçluya takip yapmadan da hacze iştirak edebilir. Bu duruma imtiyazlı iştirak adı verilir. Hukuki veya fiili engellerle icra takibi yapamayan belli alacaklıları korumak amacıyla hacze imtiyazlı iştirak (takipsiz iştirak) kabul edilmiştir. Hacze imtiyazlı iştirak edebilecek kişiler "borçlunun eşi, borçlunun çocukları, borçlunun kanuni temsilcisi, vasi ve kayyımı olduğu kişiler, ilama bağlı nafaka alacaklısı, ölüncüye kadar bakma alacaklısı"dır. Bu alacaklılar haklarını; evlilik, velayet, vesayet vb. gibi ilişkilerin devamı süresince veya bunların bitiminden sonra 1 yıllık süre içinde kullanabilirler. Küçükler, vesayet altındakiler ve kendilerine kayyım tayin edilenler adına sulh hukuk mahkemesi de hacze iştirak edebilir.

MURAT YAYINLARI

36. B İcrada taşınır ve taşınmaz malların haczinde bazı durumlarda satış isteme süreleri işlemez. Bunlar;
10 yılı aşmayan taksitle ödeme sözleşmesinin devamı süresince (on yılı aşarsa süreler başlar),
• İstihkak davası devamınca,
• Geçici haciz-ihiyati haciz kesin hacze dönüşmedikçe
• Konkordato mühleti içerisinde
• Üçüncü haciz ihbarnamesi alan üçüncü kişi menfi tespit davası açmışsa bu dava süresince
• Borçluya satış yetkisi verildiğinde borçluya verilen süre başlangıcından icra mahkemesi kararına kadar geçen sürede
• Konkordatoda rehinli malın muhafazası ve paraya çevrilmesinin ertelenmesi halinde

MURAT YAYINLARI

37. A Haczolunan malın satışı, Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemine entegre Elektronik Satış Portalında açık artırma suretiyle yapılır. Elektronik Satış Portalında yapılan açık artırmada teklif verme süresi **7 gündür**. Teklifler arasındaki fark, satışa çıkarılan malın muhammen kıymetinin binde beşinden ve herhalde bin Türk lirasından az olamaz. Açık artırmada en yüksek teklif veren, artırma süresi içinde kendisinden yüksek bir teklif verilmedikçe teklifini çekemez ve teminatını alamaz.

38. B Konusu para ve teminat verilmesi hakkındaki ilamların icrasında icranın yerine getirilme süresi 7 gündür. İlamlı icrada borçlu 7 gün içinde borcu ödemelidir.

39. C İflasın açılmasıyla birlikte müflisin taraf olduğu hukuk davaları 2. Alacaklılar toplantısından 10 gün sonrasına kadar durur.

40. E İflasta malların satış usulünü belirleyen 2. alacaklılar toplantısıdır. 2. alacaklılar toplantısı, bazı masa mallarının pazarlıkla satılmasına karar verilebilir.

• İKTİSAT ÇÖZÜMLER •

1. C Post Keynesyen iktisat, toplam talep analizinin dışında, gelir bölüşümünden para teorisine kadar kapsamlı bir makro model ortaya koymaya çalışmaktadır.

Post Keynesyen İktisat Okulu'nun ana önermeleri;

- Devlet ekonomide etkin olmalıdır.
- Ekonomide büyümenin ve gelir dağılımının temel belirleyicisi yatırımlardır.
- Yatırımların kaynağı ise kârlardır.
- Fiyat piyasada değil; üreticiler tarafından belirlenir. (Mark up fiyatlama)
- Enflasyonun nedeni gelir dağılımı mücadeleleridir.
- Para arzı içseldir.
- Fiyat düzeyi dışsaldır ve talebe duyarlı değildir.
- Belirsizlikler beklentiler üzerinde çok etkilidir.

Post Keynesyenler ekonominin dengede olmadığını ve yerleşik iktisadın kabullendiği gibi piyasa güçlerinin görünmez bir elle düzenlenmediğini savunmaktadırlar. Kapitalist ekonomin doğası gereği ve kurumsal faktörlere bağlı olarak piyasalar dengesizliğe ve bunalıma eğilimli olacaktır. Öyleyse devletin düzeltici politikalarla ekonomiye müdahalesi kaçınılmazdır. Bu çerçevede özellikle vergi politikaları önem kazanmaktadır.

Post Keynesyen iktisatçılar şunlardır: Kalecki, Robinson, Weintraub, Davidson, Shackle'dir.

2. E 1970'lerde ekonomik istikrarsızlıkların arz yanlı politikalarla giderilebileceği üzerine A. Laffer, M. Evans, C. Roberts, A. Reynolds, B. Barlet, N. Ture gibi iktisatçılar tarafından geliştirilen görüşlerdir.

Arz Yanlı İktisadi Düşüncenin temel varsayımları şunlardır:

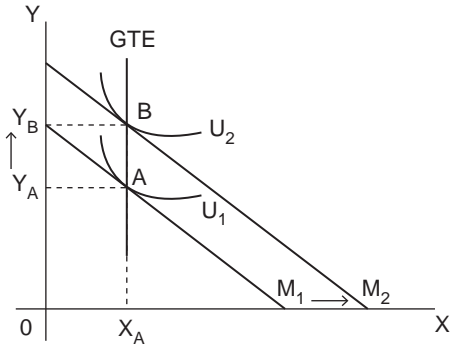
- Denk bütçe politikasını savunurlar.
- Ortaya çıkış amacı stagfasyona çözüm üretmektir.
- Phillips eğrisi geçersizdir.
- Para arzının reel üretimden fazla olması, açık bütçe uygulamaları ve yüksek vergi oranları enflasyon yaratır.
- Devlet müdahalesi az olmalıdır.
- 1980'lerde İngiltere, ABD ve Türkiye'de bu düşünce doğrultusunda iktisat politikaları kullanılmıştır.
- Vergi oranları azaltılmalıdır ve aynı zamanda kamu harcamaları azaltılmalıdır.
- Laffer'e göre vergi oranlarının azaltılması iktisadi birimleri daha çok çalışmaya yönlendirir böylece toplam üretim (arz) ve devletin vergi geliri artar.

3. E Tüketici bütçesindeki parayı çeşitli mallar arasında her mala ödediği son liranın faydası (her mala yaptığı harcamanın marjinal faydası) eşit olacak şekilde dağıtıldığında, toplam faydasını en yüksek düzeye (maksimum düzeye) çıkararak, dengeye gelmektedir. Yani

$$MU_x / P_x = MU_y / P_y$$

Tüketici malların marjinal fayda fiyat oranlarına bakar. Malların marjinal fayda/ fiyat oranı daha büyük olan malı öncelikle satın alır. "Marjinal fayda/fiyat oranı", mala ödenen paranın marjinal faydasını göstermektedir. Tüketici ödediği paranın marjinal faydası fazla olan malı öncelikle satın alacaktır.

4. D

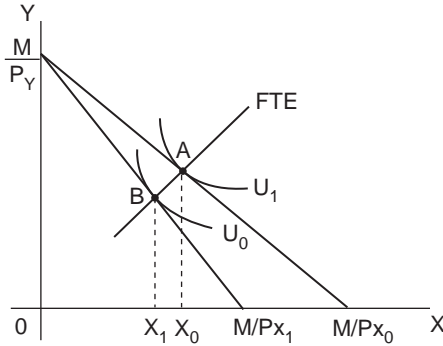

$M \uparrow, \bar{X} \rightarrow$ → Gelirden bağımsız mal

$Y \uparrow$ → Normal mal

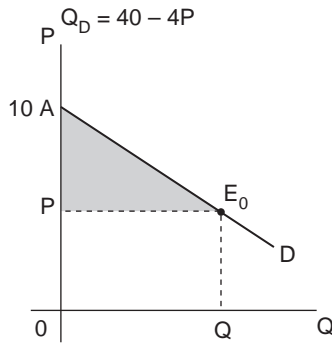
(c-p), tüketicinin geliri artınca bütçe doğrusu paralel olarak sağa kayar. Tüketici daha yüksek fayda düzeyinde dengeye gelir. X malı tüketimi değişmezken, Y malı tüketimi artar.

5. A Marjinal ikame oranı aynı fayda düzeyinde kalmak şartıyla 1 birim daha fazla X malı tüketebilmek için kaç birim Y malından vazgeçilmesi gerektiğini gösterir. Tüketici dengesini sağlandığında farksızlık eğrisinin eğimi bütçe doğrusunun eğimine eşittir. Diğer yandan fiyat tüketim eğrisi diğer şartlar sabitken malın fiyatının değişmesi sonucu ortaya çıkan yeni tüketici denge noktalarının geometrik yerini gösterir. Dolayısıyla fiyat tüketim eğrisi pozitif eğimli iken aşağı doğru hareket edildikçe yatay ekseninde bulunan X malı fiyatı artar. Bu durumda bütçe doğrusunun eğimi dolayısıyla, marjinal ikame oranı artar fayda düzeyi ise azalır.

A noktasından B noktasına doğru hareket edildikçe $MRS_{x,y}$ artar, fayda düzeyi azalır.

6. A

$$\text{Tüketici Rantı } A(P_0 \widehat{AE}_0) = A(PAE_0) = \frac{|PA| \cdot |PE_0|}{2}$$

$$A \rightarrow Q_D = 0 \quad P = ?$$

$$Q_D = 40 - 4P \quad P = 10 \text{ (A noktası)}$$

$$A(P_0 \widehat{AE}_0) = \frac{|10 - P| \cdot Q}{2} = 10$$

$$20 = (10 - P) \cdot (40 - 4P)$$

$$20 = 400 - 40P - 40P + 4P^2$$

$$4P^2 - 80P + 380 = 0$$

$$P^2 - 20P + 95 = 0$$

$$(P - 15) \cdot (P - 5) = 0$$

$$P = 5$$

7. D Tüm girdilerin aynı anda ve aynı oranda artırılması durumunda, üretimin hangi oranda artacağını gösteren kavrama ölçeğe göre getiri denir. Üretimde kullanılan tüm girdiler belirli oranda artırıldığında, üretimdeki artış oranını ifade eder. Ölçeğe göre getiri, girdilerdeki ve çıktındaki değişim oranına göre üç farklı şekilde incelenir.

- **Ölçeğe Göre Sabit Getiri:** Girdilerdeki artış oranı ile çıktı artış oranının aynı olmasıdır.
- **Ölçeğe Göre Artan Getiri:** Girdilerdeki artış oranından daha fazla çıktı artış oranı olmasıdır.
- **Ölçeğe Göre Azalan Getiri:** Girdilerdeki artış oranından daha az çıktı artış oranı olmasıdır.

8. E **Harcamanın Fiyat Esnekliği:** Malın fiyatında meydana gelen oransal değişimin toplam harcama üzerinde yaratacağı oransal değişim etkisini harcamanın fiyat esnekliği ölçer.

$$e_{c,p} = 1 + e_d \text{ ekinde ifade edilir.}$$

Harcamanın Miktar Esnekliği: Tüketicinin talep miktarında meydana gelen oransal değişimin toplam harcama üzerinde yaratacağı oransal değişim etkisini harcamanın miktar esnekliği ölçer.

$$e_{c,q} = 1 + (1 / e_d)$$

Bir malın fiyatı düşerken satılan mal miktarı artmaktadır ise talebin fiyat esnekliği 1 ile 0 arasındadır. Yani esnek olmayan talep söz konusudur.

Talebin fiyat esnekliği, $0 < |ed| < 1$ aralığındaysa

$e_{c,q} < 0$ ve $e_{c,p} > 0$ olur. Bu durumda malın fiyatında meydana gelen bir yüzdesel azalış talep edilen miktarında daha küçük oranda artışa neden olur. Mal için yapılan toplam harcama (toplam hasılat) azalır. Tarımsal zorunlu mallar için söz konusu olan bu duruma iktisat literatüründe King Kanunu (Bolluk Paradoksu) denir.

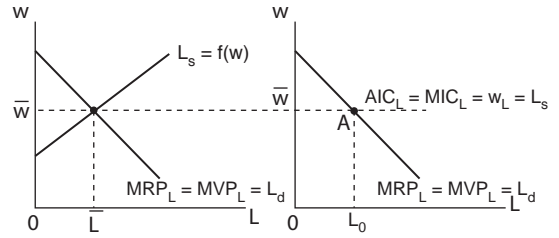
13. B Oligopol piyasasındaki firma sayısı ne tam rekabetteki gibi çok, ne de monopol piyasasındaki gibi tektir. Bu piyasada mallar az sayıda firma tarafından üretilmektedir. Firma sayısı az olduğu için, firmalar bir çok konuda (fiyat, reklam, üretim ...) birbirlerinin kararlarını etkileyebilmektedir. Firmalar arasındaki bu etkilenmeyi firmalar arası karşılıklı bağımlılık olarak nitelendirmek de mümkündür. Bu piyasanın özellikleri şu şekilde sıralanabilir;

- Çok az sayıda satıcı karşısında, çok sayıda alıcının bulunduğu piyasa yapısıdır.
- Firmaların sattığı ürünler, homojen veya farklılaştırılmış ürün olabilir.
- Az sayıda firmanın homojen mal üretmesi sonucu oligopol yapısına saf (pür) oligopol adı verilir.
- Az sayıda firmanın farklılaştırılmış mal üretmesi sonucu oluşan oligopol yapısına farklılaştırılmış oligopol adı verilir.
- Bu piyasada ölçek ekonomileri söz konusudur. Hammadde kaynaklarına sahip olma, gizli anlaşmalar ve devlet faaliyetleri gibi piyasaya girişi engelleyen önemli kısıtlamalar mevcuttur. Bu anlamda, bu piyasa yapısında mobilite varsayımı geçerli değildir.
- Oligopol piyasasının en karakteristik özelliği, firmaların aralarındaki bağımlılık derecesidir.
- Bütün firmalar, grup olarak ortak kârlarını maksimize etmeyi amaçlıyorlarsa ve karşılıklı bağımlılık bütünüyle sağlanmışsa bu tür oligopolle tam oligopol adı verilir.
- Firmaların belli bir ölçüde karşılıklı bağımlılık sağladığı, fakat kâr maksimizasyonunu sağlamada bağımsız davranışlar sergilediği oligopolle kısmi oligopol adı verilir.
- Oligopol pazarlarında alıcılar, piyasa değişkenlerini veri olarak alırken, firmalar piyasadaki diğer firmaların davranışlarına ve ne şekilde tepki vereceklerine bakarlar. Oligopol ile tekel ve rekabet piyasalarını ayıran temel fark, oligopol piyasalarındaki firmaların birbirleriyle stratejik olarak bağımlı olmalarıdır.
- Oligopolde azami firma sayısı belirsizdir fakat asgari firma sayısı ikidir. İçinde sadece iki firmanın bulunduğu oligopol piyasasına düopol denir.
- Firma sayısının sınırlı olması, piyasaya girişin serbest olmamasının sonucudur. Oligopol piyasalarında pazara giriş engellerinin en önemlileri teknoloji ve üretim maliyetleridir.
- Oligopol piyasaları tekel ve rekabet piyasalarına benzemediği için bu piyasaları modellemek kolay değildir. Piyasadaki firma sayısı, nispi büyüklükleri, firmaların sahip oldukları stratejik değişkenlerin sayısı ve çeşitleri, firmaların davranışlarının birbirini izlemesi, tüketici tercihleri gibi nedenlerden dolayı tek bir oligopol modeli yoktur.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

14. E İş gücü piyasasının tam rekabet olduğu durumda, firma bireysel hareketleriyle ücret düzeyini değiştiremez. Çünkü kendisi gibi bir çok firma vardır. Ücret düzeyini veri olarak alan bir işletme için marjinal girdi maliyeti (MIC_L), ücrete eşit olacaktır. Her işçiye eşit ücret ödeyeceği için son birim işçinin toplam maliyetlere etkisi, bir önceki işçininki yani ücrete eşit olacaktır. Bunun yanında, hatırlanacağı gibi ortalama girdi maliyeti de ücrete eşittir. Bu çerçevede bir firmanın karşı karşıya kaldığı iş gücü arz eğrisinin şekli yatay eksene paralel bir doğru biçiminde olup sonsuz esnekliğe sahiptir.

Tam Rekabet Koşullarında Piyasa Dengesi

Mal piyasası tam rekabet koşullarında iken $P = MR$ olduğundan $MRP_L = MVP_L$ olur. Denge koşulu $MIC_L = MRP_L$ 'dir.

$$AIC_L = w = MIC_L = MRP_L = MVP_L$$

15. E GSYİH hesaplanırken dikkate alınmayan unsurlar ve karşılaşılan sorunlar şunlardır:

- Öz tüketimin varlığı
- İkinci el malların varlığı
- Kayıtdışı ekonominin varlığı
- Yeraltı ekonomisinin varlığı
- Dışsalıkların varlığı
- Piyasada olup satılmayan; bir piyasa fiyatı olmayan mal ve hizmetlerin varlığı,
- Finansal işlemlerin varlığı
- İkinci el malların varlığı
- Üretim sürecinde geçen boş zaman ve tatillerin varlığı
- Ara malların varlığı
- Gelir dağılımı
- Çevre kirliliği
- Malların kalitesindeki değişiklikler

16. D Klasik modelde faiz, gelecekte daha fazla tüketmek için bugün tüketimden vazgeçmenin karşılığıdır. Ayrıca, tasarruflar ödünç verilebilir fon arzını oluşturur.

Faiz, bugünkü tüketimden vazgeçmenin karşılığıdır (İmsak teorisi) ve reel bir büyüklüktür.

- Tüketim faiz azalan bir fonksiyondur.

$$C = f(i), i \uparrow C \downarrow$$

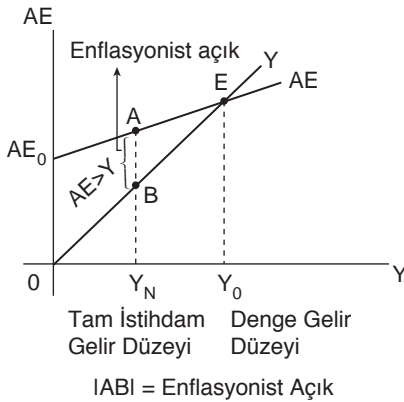
Bu noktada faizin tüketim (tasarruf) üzerindeki etkisine değinilebilir. Faiz değişimleri tüketimi (tasarrufu) ikame ve gelir etkisi yoluyla etkiler.

İkame Etkisi: Faiz artışı bugünkü tüketimin fiyatını artırır ve dolayısıyla gelecekteki tüketimi artırır.

Gelir Etkisi: Faiz artışı önceki birikimlerin getirisini artırır ve bu nedenle bugünkü tüketimi artırır. Sonuçta ikame etkisi, gelir etkisinden büyük olduğu sürece faiz oranı ile bugünkü tüketim arasında negatif ilişki vardır. Gelir etkisinin daha güçlü olması durumunda ise faiz oranı ile tüketim arasında aynı yönlü bir ilişki bulunmaktadır.

17. D Ricardocu eşdeğerlik hipotezine (Ricardo-Barro özdeşliği) göre kamu harcamalarının artması durumunda oluşan bütçe açığı eninde sonunda mutlaka vergi artışı ile finanse edilecektir. Bu durumda karar birimleri, rasyonel hareket ederek, tüketim ve yatırım kararlarını değiştirmezler, sadece kamu harcama artışı sonucu oluşan harcanabilir gelir artışlarını gelecekteki vergileri finanse etmek üzere tasarruf ederler.

18. C

Enflasyonist açık, tam istihdam geliri, denge gelirinden küçük olduğu zaman ortaya çıkar. Enflasyonist açık miktarı, denge gelirini tam istihdam gelirine düşürebilmek için efektif talepte (AE'de) yapılması gereken azalış kadardır. Enflasyonist açık sorunu daraltıcı talep politikalarıyla giderilebilmektedir.

19. E Çoğaltan süreci harcamanın büyüklüğü ve yurt içinde olup olmaması ile yakından ilgilidir. Bu durumda harcama eğilimi ne kadar yüksekse çoğaltan süreci de o kadar güçlü olur. Harcama eğilimi;

- Marjinal tüketim eğilimi ne kadar yüksekse (marjinal tasarruf eğilimi ne kadar düşükse) o kadar yüksektir.
- Marjinal yatırım eğilimi ne kadar yüksekse o kadar yüksektir.
- Marjinal ithalat eğilimi ne kadar düşükse o kadar yüksektir.
- Gelir vergisi oranı ne kadar düşükse o kadar yüksektir.

20. E Marjinal tüketim eğiliminin artması öncelikle tüketim fonksiyonunun eğiminin artmasına, tasarruf fonksiyonunun eğiminin azalmasına, toplam harcamalar fonksiyonu eğiminin artmasına çarpan değerinin artmasına ve çarpan değerinin artması da IS eğrisinin eğiminin azalmasına neden olur.

21. C Monetaristlere göre para politikası etkin maliye politikası ise etkin değildir. Bu durumda IS yatay, LM dikeydir. Para talebinin faiz esnekliği düşük olduğu için LM dikey ya da dike yakındır. Yatırımların faiz esnekliği yüksek olduğu için IS yataya yakındır.

22. A BP eğrisi, veri yurt dışı faiz oranı ve veri yurt dışı gelir düzeyinde ödemeler dengesinin, yurt içi faiz oranı ile yurt içi gelir düzeyi arasındaki pozitif ilişki ile sağlanacağını gösterir. Gelir düzeyi artarsa, dış ticaret açığı büyür. Bu durumda yurtiçine sermaye girişinin artması gerekir ki oluşan ödemeler dengesi açığı kapanabilsin. Sermaye girişinin oluşması için de yurtiçi faiz oranının yükselmesi gerekir. Böylece ödemeler dengesi, yurt içi faiz-gelir arasında pozitif ilişki tanımlanmış olur.

23. D Hükümet alımlarının artması ekonomide harcamaların artması, harcamaların artması da toplam talebin artması anlamına gelmektedir. Bu durumda hükümet alımlarının artmasının toplam arz ile bir ilgisi yoktur.

24. A Duessenberry tarafından geliştirilmiş "Nispi Gelir Hipotezi"ne göre, bireylerin tüketim kararlarında yaş, cinsiyet, toplumsal yapı, reklam, moda vs. önemlidir ve bireylerin tüketim kararları birbirinden bağımsız değildir. Tüketimin psikolojik öğelerine vurgu yapılmıştır. Bireylerin gelirleri artarken tüketim de artar, ancak bireylerin gelirleri azalırken tüketim daha yavaş azalır. Çünkü insanlar iyi yaşam koşullarına çabuk adapte olurlar ve vazgeçmek istemezler, kötü yaşam koşullarına alışmak ise bireyler için zordur. Bu yüzden gelirleri azaldığında tüketimi kısmak istemezler, (varsa) mevcut tasarruflarını kısarlar. Bu etki aynı zamanda "mandal etkisi" "takoz etkisi" ve "raket etkisi" olarak bilinir.

25. D Merkez Bankası para arzını;

- Açık piyasadan devlet tahvilini satın alarak,
- Reeskont oranlarını düşürerek,
- Zorunlu karşılık oranlarını düşürerek arttırabilir.

26. C $M_1 = \text{Dolaşımdaki nakit} + \text{Vadesiz mevduat}$

$$M_1 = 450 + 100$$

$$M_1 = 550$$

Para arzının para çarpanı ve parasal taban ile belirlenmesinde:

$$M_1 = m_1 \times B$$

$$550 = m_1 \times 50$$

$$m_1 = 550 / 50 = 11 \text{ olarak bulunur.}$$

27. A Tinbergen Kuralı, para politikasının amaçları ile araçları arasındaki ilişkiyi yansıtır. Buna göre amaç sayısı kadar, politika aracı olmalıdır.

28. D Taylor Kuralı'na göre para politikasının araç değişkeni kısa vadeli faiz oranıdır. Kısa vadeli faiz oranlarının toplam talep üzerindeki daraltıcı etkileri, üretim dalgalanmalarını en aza indirir.

29. A Rybczynski Teoremi'ne göre yalnız bir faktörün arzı arttığı durumda bu faktör üretim teknolojisinin onu yoğun biçimde gerektiren endüstride kullanılacak, arzı sabit olan faktöre yoğun ihtiyaç duyulan endüstride ise üretim düşecektir.

30. E İthalat malın arz edilen miktarı ile talep edilen miktarı arasındaki farktır.

$$2P - (120 - P) = 30$$

$$2P - 120 + P = 30$$

$$3P - 120 = 30$$

$$3P = 150$$

$$P = 50$$

Dünya fiyatı 20 TL olduğuna göre fiyatın 50 TL olabilmesi için 30 TL spesifik tarife uygulanmalıdır.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

31. B Dış borç alınması ülkeye döviz girişi anlamını taşır ve döviz arzı artar. Döviz arzındaki artış da dövizin fiyatı olan döviz kurunu düşürür.

34. C Harrod-Domar büyüme modelinde, istikrarlı ve dengeli bir büyüme için belirli bir yatırım oranı ile gerçekleşen büyüme hızının gereken büyüme hızına eşit olması gerekmektedir. Diğer bir ifade ile üretilen mal ve hizmetlerin piyasada arz ve talep fazlası yaratmadan emilmesi gerekmektedir. Bunun için de yatırım ve tasarruf eşitliği, gerekli ve yeterli bir koşul olarak ortaya çıkmaktadır. Bu anlamda, devlet uygulayacağı iktisat politikaları ile tüketim ve yatırım kararları üzerinden piyasayı etkileyerek uzun dönem iktisadi büyümeyi sağlamanın yolunu açacaktır.

MURAT YAYINLARI

32. C Net hata ve noksan yani istatistik farklar hesabı ödemeler bilançosunun muhasebe anlamında denk olmasını sağlar. Yani otonom ve denkleştirici işlemlerin net bakiyelerinin eşit olmasını sağlar. Hata, unutmama, gecikme, eksik nedeniyle oluşan dengesizliği giderir.

35. B Gerschenkron'a göre, Geç Gelenlerin Avantajı Kuramı çerçevesinde bugünün gelişmiş ülkeleri arasına geç gelen az gelişmiş ülkeler gelişmiş ülkelerden daha hızlı bir kalkınma şansına sahiptirler. Gerschenkron'a göre az gelişmiş ülkelerin sanayileşmesi ve gelişmiş ülkeleri yakalaması sürecinde eksik olan koşulların tamamlanması, her ülkenin kendi özgün koşullarında ortaya koyacağı kurumlara (ikame öğelerine) bağlıdır.

33. D P. M. Romer'e göre iktisadi büyümenin kaynağı "bilgi"dir. Bilginin üretime katkısı yeni tasarım ve yeni teknolojiler üreten AR-GE faaliyetleri olmaktadır. Teknolojik ilerlemede de iki temel durum göze çarpmaktadır; birincisi, günümüzde ekonomik performansı etkileyen önemli bir faktör olarak ortaya çıkmakta, bu özelliği ile de verimlilik artışları ya da iktisadi büyümenin en önemli dinamiklerinden sayılmaktadır. İkincisi de teknolojik ilerleme devletin ya da üretim biriminin ekonomik karar verici mekanizmaları yoluyla sağlanmaktadır.

MURAT YAYINLARI

36. B **İleriye Doğru Bağlantı Etkisi:** Bir sektörün ürettiği mala olan talebin, bunu talep eden sektörün üretimi içindeki payıdır.

Geriye Doğru Bağlantı Etkisi: Bir sektörün kendi dışındaki sektörlerden girdi olarak aldığı miktarın kendi üretimi içindeki payıdır.

Yana Doğru Bağlantı Etkisi: Bir sektörün üretim faaliyeti sonucunda yeni girişimlerin, yeni firmaların, yeni tasarrufların, yeni organizasyon ve örgütlenme biçimlerini ortaya çıkarmasıdır.

37. C 1881 Muharrem Kararnamesi ile kurulan Duyun-u Umumiye İdaresi'nde 5 yabancı iki yerli temsilci bulunmaktaydı. Yabancı temsilciler İngiltere, Almanya, İtalya, Fransa ve Avusturya'dır.

39. A Türkiye'de 1950-1960 döneminde dışa kapalı, korumacı, içe dönük ve devletçi politikalar terk edilmiştir. Dışa dönük kalkınma anlayışı ile serbest dış ticaret rejimi benimsenmiştir. Böylece ekonominin dışa açılması desteklenmiştir. Ancak serbest dış ticaret rejimi ile dış ticaret açığı kronik hale gelmiş ve döviz bağımlılığı artmıştır.

MURAT YAYINLARI

38. D 1939-1945 döneminde ithal ikameci sanayileşme sürdürülemez hale gelmiştir. Çünkü kaynaklar savunma harcamalarına yönelmiştir. Ayrıca devletçi sanayileşme ve koruyucu politikalar kesintiye uğramıştır. Mal kıtlığı karaborsaya neden olmuştur. Borçların ödenmesinde monetizasyona başvurulması enflasyonu hızlandırmıştır.

40. D 1960'lardaki dış ticaret politikası:

- İç piyasaya yönelik ithal ikamesi
- Sabit döviz kuru
- Kota
- Kambiyo kontrolleri

MURAT YAYINLARI

• MALİYE ÇÖZÜMLER •

1. **B** Tam kamusal malların en önemli niteliği, tüketiminde rekabetin olmamasıdır. Bu mal ve hizmetlerden yararlanan bir kişi, aynı maldan diğerlerinin de aynı oranda yararlanmasına engel oluşturmaz. Daha teknik bir ifadeyle, tam kamusal mallarda marjinal tüketicinin maliyeti "0"dır. Örneğin ülkede yeni doğan bir bebek ya da ülkeye iltica etmiş birisi, diğer kişilerin maldan elde ettikleri faydayı azaltmaz. Oysa özel malların faydası, sadece o malı tüketene tahsis edilir. Bu durumda tüketiciler özel malı tüketirken, birbirlerine rakiptirler.
2. **A** Kamu iktisadi teşebbüsü (KİT); iktisadi devlet teşekkülü ile kamu iktisadi kuruluşunun ortak adıdır. İktisadi devlet teşekkülü (İDT); sermayesinin tamamı devlete ait, iktisadi alanda ticari esaslara göre faaliyet göstermek üzere kurulan, kamu iktisadi teşebbüsüdür. Kamu iktisadi kuruluşu (KİK); sermayesinin tamamı veya bir bölümü devlete ait olan ve tekel niteliğindeki mallar ile temel mal ve hizmet üretmek ve pazarlamak üzere kurulan, kamu hizmeti niteliği ağır basan kamu iktisadi teşebbüsüdür.
3. **C** Bir ekonomik birimin (alıcı veya satıcı) gerçekleştirdiği ekonomik faaliyet (üretim veya tüketim) sonucunda, başka ekonomik birimlerin bundan olumlu veya olumsuz etkilenmesine dışsalılık denir. Buna göre bir üretim ve/veya tüketim faaliyeti ile üçüncü şahısların fayda ve/veya maliyet fonksiyonları etkileniyorsa, dışsalılık söz konusudur.
4. **D** Devletin ekonomiye müdahalesi, 17. yüzyılda Merkantilistlerle başlar. Merkantilizmde toplumların zenginliği sahip oldukları altın ve gümüşlerle ölçülmektedir. Dış ticaretin toplumların zenginliği üzerindeki katkısına önem verilmektedir. Dolayısıyla devlet gerekirse ekonomiye müdahale etmeli ve milli ekonominin gelişimine yönelik adımlar atmalıdır. Ancak toplum dışarıdan aldığından daha fazlasını satarsa zenginliğe kavuşacaktır. Merkantilizm, ticaretin bireyleri ve ülkeleri zenginleştirdiği inancını savunan bir iktisadi doktrindir. Bu düşünceyi hayata geçirmenin yolu ise, ülkede kıymetli maden stokunun artırılması olarak görülmüştür. Devletin ekonomiye müdahalesi açısından Merkantilizm döneminde kamu harcamalarında artış olmuştur. Devlet ticareti kolaylaştırmak amacıyla yollar yapmış ve ihracatı teşvik etmiştir. Sanayide yerli hammadde kullanılması,

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

hammadde ihracatının yasaklanması, ithalatın yüksek gümrük vergileri ile ve yasalarla kısıtlanması gibi önlemleri savunmuşlardır. Ayrıca güçlü ulusal deniz ticaret filolarının kurulmasını önemsemişlerdir. Vergiler, kamu harcamalarını karşılamada en önemli kaynak değildir. Ama verginin meşruluğunu savunan görüşler ortaya atılmaktadır. Vergiyi devletin bireye sağladığı koruyucu işlemlerin bir karşılığı sayan görüşler Merkantilist yazarların fikirleri arasında yer almaktadır. Merkantilistlere göre devlet; eğitim, sağlık, yargı, gibi hizmetleri yerine getirdiğinde, halktan bu hizmetlerin finansmanına katılmasını isteme hakkına sahip olmaktadır. En önemli kamu geliri ise mülk-mamelek geliridir. Bu dönemde hükümdarlar özellikle savaş harcamaları için sık sık borçlanmaya başvurmuştur. Merkantilist dönemde bütçe henüz bir kurum olarak gelişmemiştir. Ancak bütçe hakkı ile ilgili ilk adımlar bu dönemde atılmıştır.

5. **D** Kamu harcamalarının mutlak artışı, belirli bir zaman aralığındaki parasal artışıdır. Kamu harcamalarının göreceli artışı ise kamu harcamalarının ilgili diğer makroekonomik büyüklüklere göre artmasıdır.
6. **A** Gerçek ya da hakiki kamu tüketimi, kamu harcamaları ile transfer harcamaları arasındaki farktır. Transfer harcamalarının kamu tüketimi niteliğinde kabul edilmemesinin nedeni, bu harcamadan yararlananların harcama kararını vermesidir. Yani nerede kullanılacağı devlet kararına bağlı değildir.
7. **C** Kişilerin gelirlerini doğrudan doğruya (nominal-parasal olarak) arttıran transfer harcamaları dolaysız transfer harcamalarıdır. Örneğin; malul aylığı, burslar, borç faiz ödemeleri. Kişilerin gelirlerine dolaylı bir şekilde etki ederek kişilerin reel gelirlerini arttıran transfer harcamalarına dolaylı transfer harcamaları denir. Örneğin; sübvansiyon, vergi iadeleri, yatırım indirimi.
8. **E** Devlet bütçesi hazırlanırken öngörülebilir, her yıl tekrar eden, faydaları devamlılık göstermeyen kısa dönemli harcamalar olağan kamu harcamalarıdır. Devlet bütçesi hazırlanırken öngörülemez, her yıl tekrar etmeyen, faydaları devamlılık gösteren uzun dönemli harcamalar olağanüstü kamu harcamalarıdır.

9. B Klasik iktisatçılardan olan Nitti, kamu harcamalarının sürekli bir şekilde arttığı olayını kabul etmekte, ancak bu artışın iç güvenlik ve savaş (savunma) ile ilgili sebeplerden kaynaklandığı görüşünü ileri sürmektedir. Nitti, kamu harcamalarından savaş ve savaşa ilişkin harcamalar çıkarılınca Wagner'in Artış Kanunu'nun çürüyeceğini iddia etmektedir.

10. B

- Reel harcamaların çarpan etkisi transfer harcamalarının çarpan etkisinden büyüktür.
- Transfer harcamalarının genişletici etkisinin reel harcamaların genişletici etkisinden daha küçük olmasının nedeni, transfer harcamalarından yararlananların gelirlerinin (1-c) kadarını tasarrufa ayırmalarıdır.
- Transfer harcamalarından yararlananların marjinal tüketim eğilimi bire eşit olduğunda reel harcamalarla transfer harcamalarının çarpan etkisi birbirine eşittir.
- Transfer harcamaları eşit vergi artışı ile finanse edilirse denge milli gelir düzeyi değişmez.
- Aynı miktardaki reel harcamanın genişletici etkisi vergilerin daraltıcı etkisinden büyüktür.
- Reel harcamaların genişletici etkisinin vergilerin daraltıcı etkisinden daha büyük olmasının nedeni, reel harcamaların milli geliri doğrudan, vergilerin ise dolaylı etkilemesidir. Ayrıca vergilerin ilk etkisi kullanılabilir kişisel gelir üzerindedir.
- Yoksullara yapılacak bir para transferi, yoksullar tarafından hiç tasarruf edilmeden doğrudan tüketime kaydığında, bu transfer harcamasının ekonomideki genişletici etkisi, cari ve yatırım harcamalarının genişletici etkisine eşittir.
- Ekonomide vergi oranı arttıkça çarpan etkisi küçülür, vergi oranı düştükçe çarpan etkisi büyür. Çünkü vergilerin özel tüketim ve yatırım harcamalarını daraltıcı etkisi devreye girer.
- Ekonomi dışı açıldıkça, marjinal ithalat eğilimi arttıkça çarpanın değeri küçülür. Çünkü kamu harcamalarının çarpan etkisi ithalat kanalıyla ithalat yapılan ülkeye gider. Yani yurt içinde yaratılan gelirin bir kısmı ithalat yoluyla yurt dışına kayar.

11. C Verginin özellikleri:

- Vergi devlet veya kendisine vergilendirme yetkisi verilen kamu tüzel kişilerince alınır.
- Vergi egemenlik gücüne dayanılarak alınır.
- Vergi mali, ekonomik, sosyal ve siyasi amaçlarla alınır.
- Vergi yükümlülerden alınır.
- Vergi yükümlülerin mali güçlerine göre alınır.
- Vergi karşılıksızdır.
- Vergide kanunilik ilkesi geçerlidir.
- Vergi hukuki cebir altında alınır.
- Vergi para ile ödenir.

12. A Bir ülkede vergilendirilebilir ekonomik potansiyel vergi kapasitesi olarak adlandırılır. Vergi kapasitesini belirleyen temel faktörler:

- Mükellefin vergi bilinci ve ahlaki
- Gelir idaresinin etkinliği
- Toplumun tüketim kalıpları
- Gelir dağılımı, kişi başına gelir düzeyi ve/veya ülkenin gelir düzeyi
- Ekonominin parasallaşma derecesi
- Ekonominin dışı açıklık derecesi

13. E Vergi yansımada mikro unsurların başında verginin türü bulunmaktadır. Dolaylı vergiler yansıtılması çok daha kolay vergiler iken, dolaysız vergilerin yansıtılması zordur. Özellikle de gelir vergisi gibi kişisel durumları dikkate alarak subjektif bir şekilde alınan vergilerin yansımaları oldukça güçtür. Bir diğer mikro unsur da arz ve talep esnekliğidir. Ekmek, su gibi talep esnekliği düşük mallar üzerine konulan vergiler oldukça kolay yansıtılırken, lüks mallar gibi talep esnekliği yüksek malların üzerine konulan vergilerin yansıtılması güçtür. Bununla birlikte arz esnekliği düşük olan malların üzerine konulan vergilerin ileriye doğru yansıtılması güç iken, arz esnekliği yüksek olan malların üzerine konulan vergilerin ileriye doğru yansıtılması daha kolaydır. Üçüncü bir mikro unsur da piyasanın yapısıdır. Tam rekabet piyasasında verginin ne kadarının tüketicide ne kadarının üreticide kalacağı malın talep ve arz esnekliğine bağlıdır. Tam rekabet piyasasında kısa dönemde talebin esnek olmadığı bir durumda verginin tamamı tüketiciye yansımaktadır. Arzın esnek olmadığı bir durumda ise verginin tamamı üreticide kalacaktır, yani geriye doğru yansıma olacaktır. Arz ve talebin belli bir esnekliğe sahip olduğu durumda ise verginin bir miktarı üreticide kalacak, bir miktarı da tüketiciye yansımaktadır. Mo-

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

nopol piyasasında ise ölçeğe göre artan maliyet koşullarında verginin bir kısmı yansıtılabilirken, diğer koşullarda verginin tamamı tüketicie yansacaktır. Oligopol piyasasında da yine malın talep esnekliğine bağlı olarak vergi ileriye doğru yansıtılabilecektir. Oligopol piyasasında verginin tamamının tüketicilere yansması için satıcıların talebin esnek olmadığı ve rakiplerin aynı fiyatlama kuralı ile hareket edebilecekleri beklentisi içinde olması gerekir. Dördüncü mikro unsur verginin yüksekliğidir. Düşük oranlı bir verginin yansıtılması yüksek oranlı bir vergiye göre daha kolay olacaktır. Çünkü düşük oranlı verginin yansıtılmasının yol açacağı fiyat artışı tepki oluşturmayacak düzeyde kalabilir. Vergilendirilen malın türü de beşinci mikro unsurdur. Tüketim mallarında verginin yansması en az bir kere olabilirken, üretim mallarında vergi yansması birden fazla defa olabilir.

- 14. A** Vergi ve benzeri mali yükümlülüklerin işveren üzerinde oluşturduğu mali yüke vergi takozu denir. Diğer bir ifadeyle vergi takozu, bir çalışan başına devlete ödenen vergi ile sosyal güvenlik kesintisinin ücrete oranıdır.
- 15. B** 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na göre vergi beyanamesi kanuni veya ek süreler içinde verilmekle beraber beyannamede vergi matrahına ilişkin bilgiler gösterilmemiş bulunursa re'sen tarh işlemi yapılır. Bu durumda mükellefe takdir komisyonu tarafından 15 günden az olmamak üzere bir mühlet verilerek vergi matrahına ilişkin bilgileri vermeye ve kanuni defterlerini ibraz etmeye davet olunur. Bu davet üzerine mükellef istenilen bilgileri verir ve kanuni defterlerini ibraz ederse, defter ve vesikalar ihticaca salih bulunmak şartıyla, mükellefe takdir olunacak matrah defter ve vesikaları kayıtlarına göre tespit olunacak miktardan fazla olamaz.
- 16. C** Vergiden indirim (dekot) sisteminde; verginin matrahı olan gelire herhangi bir indirim uygulanmaksızın vergi oranı tatbik edilerek ödenmesi gereken vergi miktarı bulunur. Bulunan vergiden, belirlenmiş olan en az geçim indirimi tutarının gelir vergisi tarifesindeki minimum oranla çarpımı indirilir.
- 17. E** Beyana tabi olmayan motorlu taşıtlar vergisinde, her yıl Ocak ayının başında vergi kendiliğinden tahakkuk ettirilmiş sayılır. Yine beyana tabi olmayan emlak vergisinde, dört yılda bir defa olmak üzere takdir işlemlerinin yapıldığı yılı takip eden bütçe yılının Ocak ve Şubat aylarında vergi tarh ve tahakkuk ettirilmiş sayılır. Bu vergilerde beyanname verilmediği için ihtiraz-i kayıt da olamayacağından, mükellefler tarh edilen vergiye karşı dava açmak istediklerinde dava açılmadan önce verginin ödenmesi gerekmektedir.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

- 18. D** Mutlak yansıma, kamu harcamaları sabitken, bir verginin kendi içinde, yani matrahında veya oranında yapılan bir değişikliğin gelir dağılımına yansmasıdır. Kurumlar vergisi oranının yüzde 30'dan yüzde 20'ye düşürülmesinin, kurumlar vergisinde yatırım indiriminin kaldırılmasının, gelir vergisinde en az geçim indirimi uygulamasına geçilmesinin, gıda, sağlık, eğitim, tekstilde KDV oranlarının düşürülmesinin gelir dağılımına yansması gibi.
- 19. A** Vergilemenin sınırı ile ilgili olarak en önemli görüş, Arz Yanlı iktisatçı A. Laffer'e aittir. Laffer eğrisi, vergi hasılatı ile vergi oranı arasındaki ilişkiyi gösteren çan şeklinde bir eğridir. Laffer'e göre, bir ülkede vergi oranları belli bir sınırı aştıktan sonra, devletin elde edeceği vergi hasılatı azalacaktır. Laffer'e göre, öyle bir sınırdan vergi oranları durdurulmalıdır ki, devlet en yüksek geliri elde edebilsin. Laffer, arz yanlı bir iktisatçı olduğundan, devletin küçültülmesini, vergi oranlarının düşürülmesini, kamu harcamalarının sınırlandırılmasını istemektedir. O halde fiili vergi oranı optimal vergi oranının üzerinde iken vergi oranı indirimi vergi hasılatını arttıracaktır.
- 20. D** Müteselsil sorumlulukta derecesiz sorumluluk söz konusu olduğu için vergi dairesi taraflardan dilediğini takip eder, herkes bütün borçtan derecesiz sorumludur. Tasfiye memurları, noterler, mali müşavirler, tescil memurlarının sorumluluğu gibi. Mal alım ve satımı ve hizmet ifası dolayısıyla vergi kesintisi yapmak ve vergi dairesine yatırmak zorunda olanların, bu yükümlülükleri yerine getirmemeleri halinde verginin ödenmesinden, alım satım taraf olanlar, hizmetten yararlananlar ve aralarında doğrudan veya hısımlık nedeniyle ya da sermaye, organizasyon veya yönetimine katılmak veya menfaat sağlamak suretiyle dolaylı olarak ilişkide bulunduğu tespit olunanlar müteselsilen sorumludurlar. Müteselsilen sorumluluk, mahsül üreten çiftçiler ile nihai tüketiciler için söz konusu değildir.
- 21. B** Subjektif vergiler, mükelleflerin sadece ödeme gücünü değil, aynı zamanda kişisel ve ailevi durumlarını da dikkate alan vergilerdir. Türk vergi sistemindeki gelir vergisi, veraset ve intikal vergisi gibi. Subjektif vergiler, vergilemede kişilerin ailevi ve şahsi özelliklerini dikkate almaları nedeniyle objektif vergilere göre daha adil vergi olarak görülmektedir.

22. C Yayılı muamele vergileri, üretimin ve ticaretin her aşamasını vergilendirir. KDV her aşamadan alındığı için yayılı muamele vergisi özelliği taşır. Şelale tipi gider vergisi iki önemli sonuca yol açar: Vergi piramidi ve kartelleşme.

Vergi Piramidi: Vergi, her aşamadaki satış fiyatı üzerinden hesaplanır. Dolayısıyla üreticiden nihai tüketicie kadar her aşamada ödenen vergi fiyatta yansıtıldığı için, verginin vergisi alınır, mükerrer vergileme sonucunda vergi piramidi oluşur. Vergi piramidi, nihai tüketicinin vergi yükünün, ortalama vergi yükünün çok üzerine çıkmasına yol açar.

Kartelleşme: Üreticiler, vergi yükünü azaltmak, vergi piramidinden kurtulmak için kartelleşmeye, üretim ve ticaret halkalarını birleştirmeye yönelirler.

23. E 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na göre kesin hesap kanun teklifinin ekinde yer alan belgeler:

- Genel mizan
- Bütçe gelirleri kesin hesap cetveli ve açıklaması
- Bütçe giderleri kesin hesap cetvelleri ve açıklaması
- Bütçe gelir ve giderlerinin iller ve idareler itibarıyla dağılımı
- Devlet borçları ve Hazine garantilerine ilişkin cetveller
- Yılı içerisinde silinen kamu alacakları cetveli
- Mal yönetim hesabı icmal cetvelleri
- Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından gerekli görülen diğer belgeler

24. B Bir yıla ait mali istatistikler izleyen yılın Mart ayı içinde; hazırlanma, yayımlanma, doğruluk, güvenilirlik ve önceden belirlenmiş standartlara uygunluk bakımından Sayıştay tarafından değerlendirilir ve bu amaçla düzenlenen değerlendirme raporu Türkiye Büyük Millet Meclisine ve Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilir. Bu raporda yer alan değerlendirmelere ilişkin olarak Hazine ve Maliye Bakanı gerekli önlemleri alır.

25. E Bütçe TBMM Genel Kurul'unda görüşülürken milletvekilleri söz alıp kürsüde görüş bildirebilirler. Ancak bu esnada gelir azaltıcı veya gider arttırıcı teklifte bulunamazlar.

26. D Şeffaflık ilkesi; bütçe ile ilgili bütün dokümanların bütçeleme sürecindeki bütün aşamaların kamuoyuna açık olması, bütçe gerçekleştirmelerinin düzenli bir şekilde kamuoyunun bilgisine sunulması ilkesidir. Şeffaflık ilkesi gereği;

- Bütçe kanunları Resmi Gazetede yayınlanır.
- Kamuoyuna bütçe uygulaması ile ilgili bilgi ve veriler sunulur.
- Hazine ve Maliye Bakanlığı merkezi yönetim bütçesi gerçekleştirmelerini aylık olarak, genel yönetim bütçesi gerçekleştirmelerini üçer aylık olarak kamuoyuna duyurur.
- Bütçe muhasebesinde tek düzen hesap planı uygulanır.

27. C Bütçede bulunması gereken 4 temel unsur vardır. Tahmin, Tahdit, Tasdik ve Tevzin'dir.

Tahmin: Bütçe, devletin geleceğe ait gelir ve gider tahminlerini gösterir.

Tahdit (Süre): Bütçe genellikle yıllık tahminleri gösterir.

Tasdik (Onaylama): Bütçe, gelirlerin toplanmasına ve giderlerin yapılmasına önceden yetki verir.

Tevzin: Bütçede yer alan kamu gelir ve gider tahminleri denk olmalıdır.

28. C Performans Bütçe Sistemi:

- Her bir faaliyetin faydasını ve maliyetini ölçmeye dayalı bir sistemdir.
- Devletin klasik denetim anlayışını çağdaş denetim anlayışına dönüştürür.
- Gerçekleşmeyen hedefleri raporladığından devlet daha etkin çalışır.
- Bütçelerin siyasi boyutu ihmal edilmektedir. Burada bütçe devletin amaçlarına odaklanan teknik bir metin haline gelmektedir.
- Yeni personel ihtiyacını doğurmaktadır.
- Modern ve çağdaş denetime olanak sağladığı için yöneticilerin işini zorlaştıran bir sistemdir.

29. B 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'na göre katma değer vergisinde vergiyi doğuran olay:

- Mal teslimi veya hizmetin yapılması
- Fatura ve benzeri belgelerin düzenlenmesi
- Malın nakliyesine başlanması veya nakliyeciyi veya sürücüyü tevdi
- Su, gaz ve benzeri enerji dağıtım veya kullanımlarında bedellerin tahakkuk ettirilmesi
- Gümrük vergisi ödeme mükellefiyetinin başlaması veya gümrük beyannamesinin tescili
- Taşımacılıkta gümrük bölgesine girilmesi veya gümrük bölgesinden çıkılması

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

30. B Türk vatandaşı bir kişinin hem Türkiye’de hem yurt dışında elde ettiği kazançlar üzerinden vergiye tabi tutulması şahsîlik ilkesi gereğidir. Şahsîlik ilkesi tam mükellef için söz konusudur. Mülkîlik (yersellik) ilkesine göre de sadece yurt içi kazançlar vergilendirilir. Bu ilke de dar mükellefler için söz konusudur.

31. C Avukatın kazandığı para serbest meslek kazançıdır. Kiralamadan kazanılan para gayrimenkul sermaye iradidir. Satılan evin değer artışından sağlanan kazanç değer artış kazançıdır. Maden ocağı işletilmesinden sağlanan kazanç ticari kazançtır. Bağış yoluyla edinilen para ise veraset ve intikal vergisine tabidir.

32. E Emsal kira bedeli kiraların düşük gösterilmesi veya hiç gösterilmemesini engellemek için oluşturulmuş bir sistemdir. Bir gayrimenkulün alt ve üst soyun ikametine bedelsiz olarak bırakılması durumunda emsal kira bedeli uygulanmaz. Ancak iş yeri olarak kullanılan bir yerin bedelsiz kullanımı ticari faaliyet yapılması nedeniyle söz konusu değildir. Bu nedenle emsal kira bedeli uygulanır.

33. D 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun’a göre amme alacağının güvence altına alınmasında kullanılan yollar:

- Teminat ve kefalet
- İhtiyati haciz
- İhtiyati tahakkuk
- Cebren tahsil
- Hükümsüz işlemler
- Rüşhan hakkı
- Takas
- Sorumluluk sistemi

34. D 213 sayılı Vergi Usul Kanunu’na göre defter tutacaklar:

1. Ticaret ve sanat erbabı
2. Ticaret şirketleri
3. İktisadi kamu müesseseleri
4. Dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmeler
5. Serbest meslek erbabı
6. Çiftçiler

İktisadi kamu müesseseleriyle dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmeler defter tutma bakımından tüccarların tabi oldukları hükümlere tabidirler.

35. A Stagflasyon sorununu açıklamada, beklenen enflasyon oranının değişimini kullanan iktisatçı Milton Friedman’dır. Cari enflasyon oranının beklenen enflasyon oranının gerisinde kalması durumunda, nominal ücretler beklenen enflasyon oranına göre yükselmeye devam ettiğinden, işsizlikte ani bir artış meydana gelir.

36. C Otonom tüketim harcamalarındaki artış IS eğrisinin sağa kaymasına neden olur. Böylece faizler ve toplam hasıla artar.

37. A Bütçe dengesi bir dönem itibarıyla kamu gelirleri ve giderleri arasındaki farktır. Nakit dengesi (Hazine dengesi) ise devletin mali tüzel kişiliği olan hazinedeki parasal akımlarla ilgilidir.

Hazine Dengesi (Nakit Dengesi) = Bütçe dengesi + Emanetler - Avanslar

38. D Tulumbayı suya alıştırmak için “tulumbaya konan ilk su” anlamına gelen pump–priming kavramı, mali anlamda “ekonomik durgunluğun telafi edici kamu harcamaları yoluyla aşılması” demektir. Buna göre ilave kamu harcamaları yoluyla ekonomiye yeteri kadar kaynak aktarılması durumunda müteşebbislerin geleceğe ilişkin bakış açıları değişecek ve ülke ekonomisi bundan olumlu yönde etkilenecek ve sonuçta da ekonomi durgunluktan çıkıp konjonktürün canlanma safhasına girecektir. Bu da bir ekonomide tüketim ve yatırım harcamalarının artması ile ekonomide çarpan ve hızlandırılan prensiplerinin harekete geçmesi demektir.

39. E Enflasyonla mücadelede gelir vergisinde bir değişiklik yapılması politikasının tüketim harcamaları üzerindeki azaltıcı etkisi, harcamalar üzerinden alınan vergilere göre daha azdır. Çünkü gelir vergisinin bir kısmı tasarruflardan ödenir. Bu da gelir vergilerinin enflasyonla mücadele politikası olarak etkinliğini azaltır.

40. C Otomatik istikrarlandırıcılar mali sürüklenmeye yol açar. Vergi sisteminin sahip olduğu esneklik nedeniyle, vergi oranları ve kamu harcamalarında herhangi bir değişiklik yapılmadığı halde, vergi hasılatındaki otomatik artışlar tam istihdam gelir düzeyinde bütçe fazlasının artmasına neden olur. Böylece ekonomi büyürken bir sınırlama ile karşılaşır.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

COPYRIGHT © MURAT YAYINLARI LTD. ŞTİ.

Deneme Sınavının her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, deneme sınavlarının tamamen veya bir kısmının Murat Yayınları Ltd. Şti.'nin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması ya da kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar gerekli cezai sorumluluğu ve deneme sınavlarının hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş demektir.

Öneri ve bilgi için; 0312 231 31 21
www.muratyayinlari.com
facebook.com/muratyayincilik
dizgi@muratyayinlari.com